Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnökétől
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

10.

321-13/2015/Ált.

TÁJÉKOZTATÓ

- a Megyei Közgyűléshez -

a TÁMOP-7.2.1-11/K-2015-0003 számú, „A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2014-2020-as időszakra vonatkozó megyei fejlesztési terveinek kiegészítése az érintett Operatív Programok lehatárolásával a célzott forrás felhasználás érdekében" című pályázat megvalósításának folyamatáról

Az előterjesztést

készítette	**szakmai szempontból ellenőrizte**	**törvényességi szempontból ellenőrizte**
Ambrusz-Kerekes Tímea	Kissné Puskás Katalin	Papp Csaba
Ambrusz-Kerekes Tímea	**Kissné Puskás Katalin**	**Dr. Papp Csaba**

Tel.:(+36)42/599-501 • Fax:(+36)42/599-512 • E-mail: elnok@szszbmo.hu

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2015. szeptember 15. napján – a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelettel, illetve az egységes működési kézikönyvről szóló 547/2013. (XII.30.) Korm. rendelettel összhangban – a Társadalmi Megújulás Operatív Program ***„Technikai segítségnyújtás"*** 7. prioritás keretében a 2015. évre vonatkozóan felhívta a Megyei Önkormányzatot projekt tervezésére és benyújtására.

A Megyei Közgyűlés az 55/2015. (IX.25.) önkormányzati határozatával döntött a pályázat benyújtásáról, és ezt megelőzően az 54/2015. (IX. 25.) önkormányzati határozatával a 2015. évi összesített közbeszerzési terve módosításának jóváhagyásáról.

A projekt megvalósítására 2015. december 31-ig van lehetőség, a projekt keretében elszámolható költségeket 2015. augusztus 1-től lehet érvényesíteni.

A projekt TÁMOP TA forrásból finanszírozott kerete: 100.000.000 Ft.

E felhívás alapján benyújtott projekt célja: A 2014-2020-as időszakban a megyei fejlesztések előkészítése és összehangolása az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), illetve az érintett Operatív Programok lehatárolásának vonatkozásában, ezen belül:

1.) **Stratégiai tanulmány elkészítése**, amely bemutatja a megyei területfejlesztési tervdokumentumok fejlesztési prioritásai és a jelenlegi Operatív Programok által támogatott fejlesztési lehetőségek közötti szinergiát.
A cél a 2014-2020-as időszakban a megyei fejlesztések összehangolása az ágazati operatív programokkal, kiemelten az EFOP-pal.
A szakértő cég feladata volt egy olyan megyei emberi erőforrás fejlesztési **ágazati stratégia** előkészítése és kidolgozása, mely az elfogadott tervezési dokumentumokat (területfejlesztési koncepció, operatív és stratégiai program) alapul véve és kiegészítve az emberi erőforrás fejlesztés tényleges megvalósulását segíti elő megyei szinten. A stratégia kiemelten foglalkozik a foglalkoztatás bővítésével, az oktatáshoz való hozzáférés fejlesztésével, a lakosság egészségügyi helyzetének javításával, leszakadó térségek felzárkóztatásával, a leszakadó társadalmi csoportok esélyegyenlőségének és életminőségének javításával, valamint a szabad vállalkozási zónák fejlesztésével is. Ezáltal a megyei stratégia – iránymutatást nyújtva a lehetséges kedvezményezetteknek – azonosítani fogja a térség humán erőforrás fejlesztésének kulcsprojektjeit, jelentősebb térségi beavatkozásait.
A stratégiában – az EFOP és a megyei fejlesztési célok összehangolása mellett – bemutatásra került az is, hogy a megyei fejlesztési dokumentumokban elfogadott célok és prioritások a már ismert ágazati operatív programok tekintetében hogyan csatornázhatók be és valósíthatók meg.
A stratégia megalkotásának egyik célja az volt, hogy célzott forrásfelhasználást eredményezzen a megyében oly módon, hogy a megyei területfejlesztési tervdokumentumok fejlesztési prioritásait szinergiába hozza a jelenlegi Operatív Programok által támogatott fejlesztési lehetőségekkel, kiemelten az EFOP vonatkozásában. Az egyes operatív programok összetett eszközrendszerének vizsgálata elősegíti a pályázók tájékozódását a lehetséges források között, így a települési önkormányzatoknak, gazdasági-, civil és egyházi szervezeteknek,

magánszemélyeknek akkor van esélyük eredményes és hatékony projektek megvalósítására, ha világosan látják az egyes ágazati operatív programok közötti kapcsolatot, összefüggéseket, és azoknak a megyei aspektusait.
A stratégia támogatja az operatív programok megvalósítását azáltal, hogy bemutatja a kapcsolódási pontokat az operatív programok kiemelten az EFOP és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) között, illetve megoldási javaslatokat dolgoz ki a humán infrastruktúra oldalának erősítésére, ezáltal elősegítve a komplex projektfejlesztést. A stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humánerőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására.

2.) A pályázat keretében megvalósult egy olyan **online felület és adatbázis,** amelynek célja a megyei fejlesztési célkitűzésekkel szinergiában lévő projektek indukálása a TOP, EFOP és egyéb ágazati operatív programok vonatkozásában.

A pályázatban vállalt elemek:

- interaktív felület kialakítása;
- célcsoportok tájékoztatása a pályázati lehetőségekről;
- kapcsolattartás a megyei önkormányzattal;
- segítségnyújtás és tanácsadás a pályázók részére;
- az operatív programok és a köztük lévő kapcsolatok közérthető bemutatása;
- naprakész adatbázis készítése, amely egyrészt segíti a további tervezési munkák megalapozását, másrészt a pályázók projektjei szinergiájának biztosításához ad segítséget;
- a 2007-2013 ciklus Operatív Programjainak keretében megvalósult projektekre alapozott jó gyakorlatok megosztásával segítséget nyújt a pályázók részére a potenciális partnerek megtalálására;
- kérdőív (a járási referatúra rendszer kérdőívei által begyűjtött adatok feldolgozása).

Az online felület és adatbázis kialakítására – hasonlóan a stratégiai tanulmány elkészítéséhez – a Megyei Önkormányzat által lefolytatott közbeszerzési eljárás keretében került sor.

3.) A **civil helyzetértékelési tanulmány** célja volt, hogy megyei szinten lehetőség legyen azon irányelvek meghatározása, amelyek a kistérségek hátrányos helyzetű rétegeit specifikusan érinti társadalmi-és gazdasági szinten. A civil szervezetek mindennapi munkájukkal látják el területi szinten azon társadalmi szerepvállalásokat, ismerik személyes tapasztalatok alapján azon problémákat, amelyek alapjául szolgálnak mind a súlyos munkanélküliségi, szociális és egészségügyi problémák hátterének. A civilszféra más szemszögből keresi a megoldásokat a területüket érintő problémákra. Munkásságuk célja a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának segítése, társadalmi aktivitás fokozása, a közösségépítés, a hátrányos megkülönböztetés és az előítéletek elleni küzdelem, a fiatalok, illetve az idősek támogatása, valamint a megváltozott munkaképességűek aktivitásának emelése rehabilitációs programokkal. Ezen célok mindegyike közvetlenül vagy közvetve szolgálja a társadalmi bizalom növelését, ami a fenntartható növekedés egyik legfontosabb társadalmi előfeltétele. A gazdasági igények kielégítésének feltétele, hogy szociális és egészségügyi szinten alkalmas munkaerővel rendelkezzen a társadalom. A társadalom alapja a jól működő gazdaság és társadalomban élők testi, lelki és szociális jóléte és ennek hiányában a problémák javításának iránybeli meghatározása, mint az egészségügyi human

erőforrás hiányának enyhítése és motivációjának fokozása, a lakosság egészségtudatosságának növelése. Ezen – kérdőíves kutatásra alapozott, a megye kompetens civil szervezetei tapasztalatainak felhasználásával elkészülő – civil helyzetértékelési tanulmány a megyét érintő, konkrétan meghatározható teljes körű áttekintést és mélyre ható elemzést nyújt a jövőbeli konkrét fejlesztések (programok, komplex projektek) megvalósításához.

4.) A pályázat keretében a leszakadó térségek vállalkozásfejlesztéséhez szükséges társadalmi környezet megteremtésére irányuló, felzárkóztatását elősegítő **képzések tartása is megvalósult**, melynek tananyagai az alábbi modulokból épültek fel:

- **Befektetők, beszállítók, gazdaságfejlesztési civil szervezetek azonos célok mentén:** Megyénkben kiemelt problémát jelent, hogy az ipari parkok meghatározó részének kihasználtsága alacsony. A befektetők hiányos vagy nem megfelelő információ birtokában más megyékben kezdeményeznek beruházást, holott megyénkben még van szabad munkaerő. A munkamegbeszéléseken a jelen lévő és beruházni szándékozó befektetők ismertethetik elképzeléseiket, kialakíthatnak a gazdaságfejlesztési civil szervezetek segítségével egy kommunikációs csatornát a potenciális beszállítókkal. Utóbbiak megismerhetik a humán erőforrásra, műszaki felkészültségre és egyéb megfelelésre vonatkozó elvárásokat. Hívószavak a beszállítók irányában: mi a nagyvállalatok kritérium rendszere, direkt és indirekt beszállítások, minőségirányítási rendszerek, folyamatmenedzsment, munkavállalók képzése, felsőfokú végzettségűek itthon tartása.
- **Értékteremtő közmunka és szociális szövetkezeti program:** Azon programok lehetnek sikeresek, melyek értéket teremtenek és lehetőséget adnak a felelősségteljes munkára. Cél a helyes gyakorlatok bemutatása az önkormányzatoknak, civil szervezeteknek és egyházaknak a tervezésre és végrehajtásra vonatkozóan. Új elemek kerülhetnek bemutatásra, például a gyógynövény termesztés és feldolgozás, gomba termesztés, csomagolás. Utóbbiak mind exportképes árucikket hozhatnak létre hazánk számára, egyben komoly népességmegtartó lehetőség a megye járásainak.
- **Üzleti tervezés, a megváltozott munkaképességűek és a romák bevonásával**: Az üzleti tervezés a siker kulcsa. A megyei kkv-k többsége az alapokkal sincs tisztában, így alacsony a forrás abszorpciós képességük a vissza nem térítendő források és kedvezményes hitelek tekintetében egyaránt. Az üzleti terv olyan szellemi termék, amely a használat során kap értelmet. Az elkészítésébe befektetett munka akkor térül meg, ha a vállalkozás tulajdonosai, menedzsmentje a cél eléréséhez vezető munkaeszköznek tekintik. Az üzleti terv sok olyan résztervet is tartalmaz, amelyek az operatív irányításnak is eszközét képezik. Ilyen a pénzügyi terv, a marketing terv; a termelési terv, a humán erőforrás-gazdálkodási terv stb. Munkamegbeszéléseink során – a megváltozott munkaképességűek és romák bevonásával - esettanulmányok, mintapéldák segítségével az átlagos vállalkozók, önkormányzati cégek vezetői alkalmassá válnak a 2014- 2020 –as európai uniós tervezési ciklusra vonatkozó fejlesztési elképzeléseik „formába öntésére". Ennek segítségével a megjelenő pályázatok benyújtása már egyszerű feladattá válhat.
- **Leszakadó rétegek és térségek segítése:** Az Európa 2020 stratégia 5 kiemelt célja közül kettőhöz (foglalkoztatás javítása és a szegénység elleni küzdelem)

nagyon szorosan kapcsolható az elmaradott térségek fejlesztése. Munkamegbeszéléseink tervezett témái: hogyan lehet ösztönözni új piaci szereplők betelepülését (szabad vállalkozási zónák), milyen módszerekkel lehet a meglévő és működő vállalkozások fennmaradását (kedvezőbb szabályozási és adózási környezet) segíteni. Közös munkával elő kell segíteni a helyben működő vállalkozások bővülését és a helyben élőket ösztönözni kell új vállalkozások létrehozására (fiatal vállalkozók és kisvállalkozások támogatása). Külön témakör lehet a szociális gazdaság kiépülésének támogatása, illetve a munkaerő-piaci integráció, a munkaerőpiacra történő visszatérés elősegítése, pl. értékteremtő közmunkaprogram megtervezése. A munkamegbeszéléseink során célként kell kitűzni, hogy a fejlesztések az elmaradott térségeken belül ne csak a legjobb érdekérvényesítő képességgel rendelkezőket érjék el, hanem a legrosszabb helyzetű településeket, társadalmi csoportokat is.

- **Merjünk fiatalon vállalkozni, legyünk mi is munkaadók**: A vállalkozás tanulható. A vállalkozási ismeretek elsajátíthatóak, a vállalkozói készségek fejleszthetőek. Ugyanakkor a vállalkozóvá válás egy változási folyamat. Célunk megismertetni a fiatalokkal az anyagi lehetőségeken túl az erkölcsi vonatkozást is. Mitől leszünk többek, ha alkalmazottakat veszünk fel, családoknak biztosítjuk a mindennapi megélhetést. Tervezett témakörök: az új nemzedék felelőssége, a vállalkozás előkészítése, jövőkép, stratégiai tervezés, marketing ismeretek bővítése, pályázat- és projektmenedzsment, az üzleti terv készítésének és „eladásának" lépései.

5.) A megyei önkormányzat vállalta a projekt keretében a **rendezvények, szervezését, lebonyolítását, és az intézményi stratégia elkészítését.** A rendezvényekkel a célunk az volt, hogy megteremtsük a partnerséget a projekt célcsoportja és a megyei önkormányzat között. Minden járásban legalább egy rendezvény került megtartásra, amelynek célja volt a megyei önkormányzat és a megye lakossága közötti élő partneri kapcsolat kialakítása, hozzájárulva ezzel az alulról jövő kezdeményezések megyei döntéshozatalba való becsatornázásába. A partnerség nagymértékben hozzájárult a TOP és az EFOP hatékony felhasználásához, és segítette a pályázat eredményeként létrejövő stratégiák, informatikai fejlesztések minél szélesebb körben történő ismertetését a nyilvánosság biztosításával, valamint a dokumentumokban foglalt célok elérését.

6.) **Járási referatúra rendszer kiépítése és működtetése:** a rendszer működtetésére 12 főt alkalmaztunk, akik a megye járásainak területén (kivéve a nyíregyházi járás) látták el a pályázat megvalósításából adódó feladatokat. (Járásonként 1 fő.) A nyíregyházi járás területére vonatkozóan a megyei önkormányzat hivatala látta el a feladatot. A járási referensek legfőbb feladata volt a közvetlen kapcsolattartás a célcsoportokkal és kérdőíves adatgyűjtés, járási rendezvények szervezésében való közreműködés. A referensek által összegyűjtött adatok feltöltésre kerültek a projekt során létrehozott adatbázisba.

7.) A területfejlesztési célok és a jogszabályban meghatározott területfejlesztési feladatok végrehajtása csak felkészült intézményi háttérrel valósíthatók meg, azonban nem állt rendelkezésünkre olyan szervezetfejlesztési stratégia és informatikai rendszer, amely ezt teljes körűen ki tudja szolgálni, ezért indokolt az **intézményi stratégia** kidolgozása. A dokumentum felvázolja azokat a mozgástereket, amelyek a megyei fejlesztések elősegítését, ezen belül főleg a fejlesztéskoordinációt támogatják. Ezt követően a szervezet humán és intézményi infrastrukturális kapacitásigénye, belső működése, belső

és külső kommunikációja hatékonyabban tervezhető. A meglévő és új feladatok szervezeti elhelyezése, a felelősségi körök, a kontroll rendszer átláthatóbbá válik általa. A stratégia megkönnyíti a költségvetési gazdálkodás alapelveinek érvényesülését és a kapacitások valós igényekhez történő igazítását.

A pályázat keretében egy olyan több elemből álló rendszer épül fel, amely megyei szinten a célzott forrásfelhasználást segíti a területfejlesztési tervdokumentumokban meghatározott területeken, intézményi szinten pedig kiszolgálja a koordinációs és monitoring feladatokat. Ez a fejlesztés egyrészt elősegíti a potenciális pályázók körének megfelelő minőségű tájékoztatását és szakmai támogatását, amely hozzájárul a minőségi projektek indukálásához. A kedvezményezettektől beérkezett információkból felépülő adatbázis pedig segíti a megyei önkormányzat számára a további tervezési irányok beazonosítását.

Mindez azért fontos, hogy a megyében döntően a stratégiai jelentőségű fejlesztési területeken valósulhassanak meg a 2014-2020-as fejlesztések, hiszen ez eredményezhet olyan gazdasági növekedést, amely a humáninfrastruktúra és humántőke területi egyenlőtlenségeit is csökkenti.

A fent említett pályázati célok megvalósítása, azok eredményei hozzájárulnak a megyei fejlesztési elképzelések megvalósításához és mindezek által a 2014-2020-as operatív programok eredményes végrehajtásához.
A projekt elkészült eredményei a www.szszbmo.hu weblapon érhetőek el.

Nyíregyháza, 2015. december 16.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnöke - 1 -

Seszták Oszkár

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
.../2015. (XII.22.)
önkormányzati határozata

a TÁMOP-7.2.1-11/K-2015-0003 számú, „A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2014-2020-as időszakra vonatkozó megyei fejlesztési terveinek kiegészítése az érintett Operatív Programok lehatárolásával a célzott forrás felhasználás érdekében" című pályázat megvalósításának folyamatáról

A Megyei Közgyűlés

az Emberi Erőforrások Minisztériuma által a TÁMOP „Technikai segítségnyújtás" 7. prioritás keretében a TÁMOP-7.2.1-11/K-2015-0003 számú, „A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2014-2020-as időszakra vonatkozó megyei fejlesztési terveinek kiegészítése az érintett Operatív Programok lehatárolásával a célzott forrás felhasználás érdekében" című pályázat keretében megvalósított eredményekről szóló tájékoztatót megtárgyalta, az abban foglaltakat tudomásul vette.

A határozatot kapják:
1. Megyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2015. december 22.